

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ι'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1932

ΑΡΙΘ. 41

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΜΦΟΡΑ

Ἐν τῇ ἀκμῇ τῶν δεινῶν δοκιμασιῶν, ὑφ' ὧν συνέχεται ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἕνεκα τῆς γνωστῆς παγκοσμίου μεταπολεμικῆς στενοχωρίας καὶ ἐκ λόγων καθαρῶς ἐσωτερικῶν, τὴν ἐντεῦθεν ψυχικὴν δυσθυμίαν ἤλθεν αἰφνιδίως νὰ μεταβάλῃ εἰς φρόνην ἢ νέα μεγάλη συμφορὰ ἢ ἐκ τῶν τρομερῶν σεισμῶν τῶν ἐρημωσάντων ὀλόκληρον περιφέρειαν τῆς χώρας καὶ περιαγαγόντων εἰς ἀπόγνωσιν μυριάδας κατοίκων. Μέγα μέρος τῆς Χαλκιδικῆς ἐξακολουθεῖ νὰ δονῆται ἀκόμη ἐκ τῶν σεισμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων μετεβλήθησαν εἰς σωρὸν ἐρειπίων πόλεις ὀλόκληροι καὶ ὑπέστησαν ὀδυνηρὸν θάνατον ἑκατοντάδες κατοίκων, ἐνῶ πλείονες ἑκατοντάδες ἐτραυματίσθησαν, καὶ οἱ στερηθέντες τῶν πάντων ἤδη γυμνητεύουσιν ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν οἰκιῶν των, κλαίοντες τοὺς ἀπολεσθέντας οἰκείους καὶ τρέμοντες διὰ τὴν αὔριον ἐν χειμῶνος παραμοναῖς.

Ἐνώπιον τῆς κολοσσαίας εἰς ἕκτασιν καὶ βάθος συμφορᾶς ταύτης τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν εἶνε πρόδηλον ποῖον εἶνε τὸ καθ' ἕκαστον παντὸς χριστιανοῦ. Οὐδεμία ἐπιτρέπεται διστακτικότης καὶ ἀναβολὴ πρὸ τῆς βαθείας ὀδύνης τῶν χιλιάδων ψυχῶν. Καὶ οὐδεμία ὀδύνη εἶνε τόσον μεγάλη ὥστε νὰ μὴ δύναται ν' ἀνακουφισθῇ διὰ τῆς εὐλιζινοῦς καὶ γνησίας ἀγάπης. Ἐνώπιον τῆς ἀπολύτου γυμνότητος τῶν παθόντων πάντες ἀνεξαίρετως οἱ μὴ παθόντες εἶνε εὐκατάστατοι, ὁσηνδῆποτε στενότητα κἂν ἔχη ἢ ζοῆ των. Ὅταν τὸ ἰδεῶδες τῆς χριστιανικῆς φιλανθρωπίας θεωρῆ καὶ τὸν διπλοῦν ἔτι χιτῶνα πολυτέλειαν ἐνώπιον τῆς ἐντελοῦς γυμνότητος, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρχη ἔνδεια

ἐν κοινωνίᾳ ἀνθρώπων, ἐκ τῶν ὁποίων ὀλίγοι εἶνε οἱ μὴ ἔχοντες καὶ τρίτον χιτῶνα. Τοιαύτην δὲ ἀσχοῦντες φιλανθρωπίαν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν τόσον σκληρῶς δοκιμαζομένων ἀδελφῶν μεταστρέφομεν τὰς θρηνοδίας τῆς συμφορᾶς εἰς μελωδίας εὐλογιῶν, ὑπὸ τὴν ἁρμονίαν τῶν ὁποίων συντελεῖται ἡμῶν αὐτῶν ἢ ἐν πνεύματι Χριστοῦ ψυχικὴ οἰκοδομή.

Ἀποφάσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου συνεκροτήθη κεντρικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν πανελληνίων ἐράνων ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήτων Χαλκιδικῆς ἁποελεσθεῖσα ἐκ τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τῶν διοικητῶν τῶν τραπεζῶν Ἐκδοτικῆς, Ἐθνικῆς, καὶ Ἀγροτικῆς, τῶν δημάρχων τῶν δύο πόλεων, τῶν διευθυντῶν τῶν τραπεζῶν Ἀθηνῶν, Λαϊκῆς, Ἴονικῆς καὶ Ἐμπορικῆς, τῶν προέδρων τῶν ἐμπορικῶν συλλόγων καὶ ἐπιμελητηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὡς καὶ τῶν προέδρων τῶν Ἑλλήνων βιομηχάνων, τοῦ τεχνικοῦ ἐπιμελητηρίου, τοῦ δικηγορικοῦ συλλόγου Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, τοῦ ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος, τοῦ ἰατρικοῦ συλλόγου, τῶν διευθυντῶν τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, τῆς ἐνώσεως τῶν συντακτῶν καὶ τῶν φιλανθρωπικῶν ἑταιρειῶν τῶν δύο πόλεων.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνελθούσα τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ἀπηύθυνε πρὸς τὸ πανελλήνιον τὴν ἀκόλουθον ἔκκλησιν :

Συμφορὰ σκληροτάτη ἔπληξε μίαν μερίδα τῶν ἀδελφῶν μας. Ὁ σεισμὸς κατέστρεψε τὴν Χαλκιδικὴν καὶ οἱ κάτοικοι γυμνητεύουν, λιμώτουν, πλανῶνται ἄστεγοι μεταξὺ ἐρειπίων. Τραυματῖαι καὶ ἀσθενεῖς, ἐγκαταλελειμμένοι γέροντες καὶ ἀπορφανισθέντα βρέφη ἀπειλοῦνται ἀπὸ τὴν νόσον, τὴν πείναν, τὸ ψῆχος, τὸν θάνατον. Ἐὰν δὲν σπεύσωμεν ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος νὰ τείνωμεν ἐπίκουρον τὴν χεῖρα, χιλιάδες ψυχῶν κινδυνεύουν. Ὁ μακεδονικὸς χειμὼν θὰ ἐπέλθῃ δριμύς, καὶ ἡ προσπάθεια τῆς διασώσεως θὰ εἶνε ματαία. Ἐν ὀνόματι τῆς χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἐγνωσμένης φιλαλλη-

λίαι τῆς φυλῆς, επικαλούμεθα γενναίαν καὶ ἀδελφικὴν τὴν ἐκπλαγχτίαν ὄλων τῶν Ἑλλήνων. Ἐκ τοῦ περισσεύματός των οἱ πλούσιοι, ἐκ τοῦ ἐπιτερηματός των οἱ πτωχοί, ἄς δώσουν ταχέως ὅ,τι δυνήθοῦν. Ἐξ ἡμῶν ὄλων ἐξαριτάται νὰ σωθῆ ἢ ἢ ἀπολεσθῆ ὁ θλιβερός κόσμος τῶν θυμάτων, ὁ ὁποῖος ζῆ ὄρας ἀσυλλήπτου ἀγωνίας ἐκεῖ, ὅπου αἰεταί ἢ γῆ καὶ σχίζεται τὸ ἔδαφος καὶ ὁ ὄλεθρος ἐπέροχεται πανταχόθεν.

Ἰὰ τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἑράνων
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ὁ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Εἰσφοραὶ γίνονται δεκταὶ παρὰ τῷ ταμίᾳ τῆς Ἐπιτροπῆς Γεν. Διευθυντῆ τῆς Ἀσκήσεως Τραπεζῆς κ. Διον. Λορέμφ. ὡς καὶ εἰς ὅλα τὰ κεντρικὰ καταστήματα καὶ ὑποκαταστήματα ὄλων τῶν ἀνεγνωρισμένων Τραπεζῶν.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΤΟ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ

Μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἀ' Ἐφημεριακοῦ Συνεδρίου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἀπεφώνησε τρεῖς ἐγκυκλίους πρὸς τὸν Ἱερόν Κλήρον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, δι' ὧν υἱοθετῶν τὰ πορίσματα τοῦ Συνεδρίου συνίστα τὰ πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἐπιβαλλόμενα μέτρα. Τὴν περὶ τοῦ ποιμαντικοῦ καθήκοντος τῶν Ἐφημερίων ἐγκύκλιον δημοσιεύομεν κατωτέρω παραλαμβάνοντας αὐτὴν ἐκ τῆς ἄρτι γενομένης ἐπισήμου ἐκδόσεως τῶν κατὰ τὸ Συνέδριον.

Ἀριθμ. Πρωτ. 2636 Ἐν Ἀθῆναις τῆ 12 Ἰουλίου 1932

Πανοσιολογιώτατοι καὶ Αἰδεσιμώτατοι ἐφημερευόντες ἱεροκλήρυκες καὶ πάντες οἱ ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς τῆς καθ' Ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς τὸν Θεὸν λόγον κηρύττοντες, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εὐλόγη παρὰ Θεοῦ.

Εἶνε γνωστόν, πόσον τὸ θεῖον Κήρυγμα κατὰ τοὺς παρόντας χαλεποὺς καιροὺς λογίζεται ὡς ἡ σπουδαιότερα πνευματικὴ τροφή τῶν ψυχῶν καὶ πόσον πλούσιος εἰς φῶς καὶ πόσον ἄδρως καὶ πυκνὸς πρέπει νὰ καταστῆ ὁ ἄμβων, ὅπως βοηθῆ καὶ ἐμπνέῃ τοὺς χριστιανούς, κατὰ τὴν τραγικὴν ταύτην κρίσιν, τὴν ὁποίαν δοκιμάζει ὁ κόσμος.

Εἰς τοὺς καιροὺς τούτους τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς ταλαιπωρίας, τοῦ ἠθικοῦ καϊμάτου καὶ τῆς βαρείας θλίψεως τῆς γῆς, ἡτις ὁσμήραι ἐπικινδύνως ἐξαπλοῦται ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ συνέχει βαθέως τὰς καρδίας αὐτῶν, ὁ ἱερός ἄμβων πρέπει ν' ἀποβῆ ὁ ἐμπνευστὴς καὶ ὁ διδάσκαλος τῶν ὑπερκοσμίων ἀληθειῶν, ὁ ἔνθους ὑπερασπιστὴς τῶν χριστιανικῶν πεποιθήσεων, ἐξ ὧν πηγάζει πᾶσα πνευματικὴ φωταγωγία, ἠθικὴ ἐνίσχυσις καὶ ψυχικὴ ἐνθάρρυνσις καὶ παραμυθία. Διότι δὲν εἶνε ὀλίγα τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ὀρθοῦνται πρὸ τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου καὶ δὲν εἶναι τυχαῖα καὶ μικραὶ αἱ ἀντιθέσεις τῶν δια-

φόρων πνευματικῶν ρευμάτων, ἀτινα διακλονίζουσι τὴν πίστιν καὶ τὰς ἠθικὰς ἀξίας τῆς ζωῆς εἰς τὴν συνείδησιν τῶν πολλῶν, τόσοι δὲ ἄλλοι ἐπίβουλοι ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας συστηματικῶς ἐργάζονται καὶ διὰ τῆς γραφίδος καὶ διὰ τοῦ λόγου πρὸς ἄγαν πιστῶν ἐκ τοῦ ἡμετέρου εὐσεβοῦς πληρώματος.

Ἐξ ἄλλου ποικιλῶννυμοι θρησκευτικαὶ ἢ ἀντιχριστιανικαὶ ἀνατρεπτικαὶ προπαγάνδαι παρασύρουσι, δυστυχῶς, καθ' ἡμέραν εἰς τὰ δίκτυα τῶν εὐπίστους ὁπαδοῦς ἐκ τοῦ ποιμνίου ἡμῶν, κατ' ἐξοχὴν δὲ μεταξὺ τῆς νεολαίας. Τὸ κῆμα τῆς διαφθοράς, ὁσμήραι ὄγκουμενον, ἀπειλεῖ τὰ θεμέλια τοῦ χριστιανικοῦ οἴκου καὶ τὴν ἠθικὴν παραλοισίαν τῆς νέας γενεᾶς.

Δράματα καὶ τραγωδίαί τῆς ζωῆς πολυποίκιλοι καὶ ἀνήκουστοι, μαρτυροῦσαι τὴν ἠθικὴν κατάπτωσιν τῆς συγχρόνου κοινωνίας καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, πρόκεινται καθ' ἐκάστην εἰς ἀπόδειξιν τῆς σήψεως καὶ τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ κοινωνικοῦ ὄλου καὶ τῆς ἀπαιτουμένης μεθοδικῆς καὶ συνεχοῦς ἐργασίας, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ καταβάλλῃ ὁ ἱερός ἄμβων, ὅπως ἐπιδράσῃ εἰς διαφώτισιν καὶ ἐμπέδωσιν τῶν ὑπερκοσμίων ἐν Χριστῷ πεποιθήσεων. Ὡν τσαούτην ἔχει ἀνάγκην ἡ ἡμετέρα κοινωνία.

Καὶ τὸ βαρὺ τοῦτο καὶ ὑψηλὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ἔχουσι καθήκον τῶν οἱ λειτουργοὶ τῆς διακονίας τοῦ θεοῦ λόγου, οἱ ἐπικοινωνοῦντες ἐκάστοτε διὰ τοῦ κηρύγματος μετὰ τῶν ψυχῶν τῶν πιστῶν. Τὴν συναίσθησιν τῆς σοβαρᾶς ταύτης ἀποστολῆς ἔχομεν βεβαιότητα, ὅτι ἔχουσι πάντες οἱ κηρύττοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῃ Ἀρχιεπισκοπῇ κληρικοί, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν σαφῆ ἀντίληψιν ὅτι πρέπει ὁ σημερινὸς λόγος τοῦ ἄμβωνος νὰ εἶναι κατηρητισμένος καὶ μεστός εἰς ἐννοίας καὶ διευγῆς εἰς ὕψος καὶ πλούσιος εἰς ἐπιχειρήματα καὶ ἄδρως καὶ ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀποτεθησαυρισμένου ἐν τῇ Ἁγ. Γραφῇ. Πόσον δὲ πρέπει νὰ προσέχη εἰς τοῦτο ὁ ἐντεταλμένος ὑπὸ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἀσκησιν τῆς λεπτῆς καὶ ἄκρως δυσχεροῦς, ἀλλ' ὑψηλῆς καὶ μεγάλης καὶ σπουδαίας ἀληθῶς ταύτης διακονίας, διὰ νὰ κρατῆ τὸ ὕψος καὶ τὴν περειαπὴν τοῦ ἄμβωνος! Πόσον πρέπει οὗτος νὰ προπαρασκευάζεται καὶ νὰ μελετᾷ βαθέως καὶ καθ' ὅλας τὰς πλευράς τὸ θέμα του καὶ τὴν μέθοδον τοῦ φωτισμοῦ τῶν ψυχῶν, διὰ νὰ συγκρατῆ τὸ πλήρωμα εἰς τὴν φωνὴν του καὶ νὰ ἐπηρεάξῃ βαθέως τὰ ψυχικὰ κέντρα του, ἐμπνέων τὰς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου, θεμελιῶν τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς πεποιθήσεις τῆς ἁγίας ἡμῶν θρησκείας, ἀναρριπίζων τὸ ἠθικὸν φρόνημα καὶ ἀνασχηματίζων πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ!

Διὰ τοῦτο θεωροῦμεν ἐπ'ἀνάγκης, ἵνα, ἐξαιρόντες τὴν ἐξαιρετικὴν ἀποστολὴν, τὴν ὁποίαν σήμερον, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε, ἔχει ὁ ἱερός ἄμβων, ἐπιστήσωμεν ἅμα τὴν ἄμεσον προσοχὴν καὶ βαθὺ τὸ ἐνδιαφέρον ὑμῶν ἐπὶ τῶν ἀπόψεων τούτων, ἐπιθυμοῦντες, ἵνα ἡ διακονία τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου ἀσχητῆ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῃ Ἀρχιεπισκοπῇ ἀνταξίως τῆς ἱερότητος καὶ τῆς σημασίας τοῦ ἔργου τοῦ ἄμβωνος καὶ ἐν ἀναλογία πρὸς τοὺς σημερινούς χαλεποὺς καιροὺς.

Διὰ τοῦτο ἀξιοῦμεν πατρικῶς ὅπως ἐν τῇ βαθεῖᾳ ἐκτιμήσει τῆς ὑψηλῆς ταύτης χριστιανικῆς ἐργασίας, τὴν

ὅποιαν ἐπιτελεῖ ὁ σημερινὸς διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου, πάντοτε προκαταρτίζηθε ἰκανῶς, διὰ τὸ βαρὺ καὶ σημαντικὸν τοῦτο ἔργον τῆς διακονίας ταύτης, λογιζόμενοι, εἰνὸς ἔργου εἶσατε λειτουργοὶ καὶ τινα ἐκπροσωπεῖτε κατὰ τὴν ἰσράν ἄσκησιν τοῦ λειτουργήματος τούτου. Θὰ θεωρησώμεν δὲ βαρεῖαν ἀμελείαν καθήκοντος τὴν ἀκαταρτιστον ἢ ἀσυγκρότητον καὶ ἀμελέτητον ἢ καὶ ἀνέτοιμον φησάντων εἰς τὸν ἄμβωνα οἰουδὴποτε κήρυκος τοῦ θεοῦ λόγου ἐπὶ προφανεῖ καὶ σοβαρῇ ζημίᾳ τοῦ ἐπιδικωμένου σκοποῦ αὐτοῦ, τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν. Καὶ θὰ ἦτο ἀληθῶς ἀσύγνωστος ἀφέλειος καθήκοντος καὶ ἀλιγοῦσα ἀκόμη συνειδήσεως καὶ ἑλλείψεως ἱερατικῆς συναισθήσεως τοιαύτη τις πλημμέλεια, ἀνεία διὰ λειτουργίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατ' ἐξοχὴν διὰ τὸν ἀναλαβόντα τὴν διακονίαν τοῦ θεοῦ λόγου.

Ἐπιθυμοῦμεν δὲ νὰ πιστεύωμεν, ἐν προκειμένῳ, ὅτι πάντες ὑμεῖς διακατεχεσθε ὑπὸ τῆς ὑψηλῆς ταύτης συναισθήσεως τοῦ ἱεροῦ καὶ μεγάλου ἔργου, ὥστε συστηματικῶς καὶ ἀρτίως νὰ ἐπιτελήτε τῆς ἀγίας ταύτης διακονίας τὰ καθήκοντα ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ μετὰ τοῦ ἀρμόζοντος ζήλου.

Παρακελεύομεθα δὲ πατρικῶς, ὅπως καὶ ἀνελλιπῶς ἀσκήτε τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔργον, ἐν συναισθήσει βαθεῖα τῆς ἀτιμῆτου ἀξίας του καὶ τῶν πολλαπλῶν ὑπὲρ τῆς κοινωνίας ἀγαθῶν, τὰ ὅποια προκύπτουσιν ἐκ τῆς εὐδοκίμως λειτουργούσης ταύτης διακονίας.

Ἐπίσης σπουδαῖον ἔργον τῆς ποιμαντικῆς διακονίας ἀποτελεῖ καὶ ἡ κατηχητικὴ διδασκαλία τῆς νεολαίας, πρὸς τὴν ὅποιαν ἡ Ἐκκλησία στρέφει τὸ ζωηρότερον ἐνδιαφέρον τῆς στοργῆς καὶ τῆς προνοίας ὑπὲρ αὐτῆς.

Καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ διακρατηθῇ εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας ἡ νεότης, τὴν ὅποιαν σωθοῦσι τόσοι ἀπατηλοὶ καὶ δολεροὶ ἐχθροὶ καὶ τὴν ὅποιαν ἐπιβούλως κλονίζουσι τόσοι κίνδυνοι εἰς φθορὰν ἤθους, εἰς ἀνατροπὴν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων καὶ εἰς ἀπεμπόλησιν τῶν πατρῴων παραδόσεων.

Πρὸς τοῦτο δέον νὰ οργανωθῶσιν ὑπὸ τῶν αἰδ. Ἐφημερίων Κατηχητικὰ Σχολεῖα, εἰς τὰ ὅποια θὰ γίνονται συστηματικὴ κατηχητικὴ διδασκαλίᾳ προνοία καὶ καθοδήγησις ἡμῶν καὶ εἰς τοῦτο προορεπόμεθα τοὺς δυναμένους ἐξ αὐτῶν, ἵνα ἀναλάβωσι διακονίαν καὶ προθυμοποιηθῶσιν εἰς τὴν εἰσφορὰν καὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης πρὸς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν συναισθανόμενοι τὴν χαλεπότητα τῶν περιστάσεων καὶ τὸ εὐρὸν καὶ μέγα ἔργον αὐτῆς ἐν τῷ κόσμῳ. Οἱ ἐπιθυμοῦντες κατὰ ταῦτα νὰ οργανώσωσι Κατηχητικὰ σχολεῖα δέον νὰ συνεννοηθῶσι μετὰ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ὡσαύτως, μεγάλως ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐνισχύσωμεν καὶ τὴν ποιμαντικὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ οἴκῳ, τὸν ὅποιον μάλιστα σήμερον, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε, τόσοι ἐχθροὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς κοινωνίας ἐπιβουλεύονται καὶ τοῦ ὁποίου ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ ἐξύψωσις καὶ ὁ ἁγιασμός εἶνε ἔργον κατ' ἐξοχὴν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου.

Πρὸς τοῦτο παρακελεύομεθα, ὅπως οἱ αἰδ. Ἐφημεριοὶ χρησιμοποιοῦσι πᾶσαν διδομένην εὐκαιρίαν κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἱερατικῆς διακονίας αὐτῶν ἐν ταῖς οἰκογενείαις, πρὸς χριστιανικὸν φρονηματισμόν, πρὸς συστηματικὴν ἐμπέδωσιν τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πρὸς καθοδήγησιν τούτων εἰς τὴν πραγματικὴν χριστιανικὴν

ζωὴν. Ἡ ἐπαφὴ τοῦ Κλήρου μετὰ τοῦ οἴκου θὰ συντελέσῃ μεγάλως εἰς τόνωσιν καὶ ἀρτιωτέραν διαμόρφωσιν τοῦ οἰκογενειακοῦ πνεύματος κατὰ Χριστόν, εἰς κραταίωσιν καὶ διαφωτισμὸν τῆς εὐσεβείας, εἰς πληρεστέραν καὶ ὀρθοτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν χριστιανικῶν καθήκοντων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας καὶ, γενικότερον, θὰ συνδέσῃ ἑσωτερικώτερον καὶ βαθύτερον τὴν οἰκογένειαν μετὰ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἐκτὸς δὲ τούτου θὰ διασώσῃ καὶ τὴν νεότητα ἐκ τῶν κατ' ἡμέραν παρατηρούμενων θλιβερῶν ἐξολισθήσεων εἰς τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν διαφθοράν.

Λογιζόμεθα κατὰ ταῦτα ἰδιαιτέρον καθήκον τοῦ Ἱεροῦ κλήρου, ἵνα ἐν βαθεῖα συναισθήσει τῆς ἐξω τοῦ ναοῦ ἱερατικῆς ἀποστολῆς, καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ καλλιέργειαν στενωτέρων καὶ βαθύτερων δεσμῶν μετὰ τοῦ οἴκου πρὸς ἀναζωπύρωσιν τοῦ μαρνανθέντος θρησκευτικοῦ συναισθήματος καὶ πρὸς καταρτισμὸν τῶν οἰκογενειῶν κατὰ Χριστόν.

Πρὸς τοῦτο μάλιστα σκοποῦμεν καὶ τὴν κατὰ καιροὺς σύναξιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῶν ἐφημερίων πρὸς ἀνταλλαγὴν γνωμῶν καὶ σκέψεων ἐκ τῆς ποιμαντικῆς αὐτῶν πείρας ἐν προκειμένῳ, καὶ πρὸς καθοδήγησιν διὰ τὴν εὐδωσιν καὶ προαγωγὴν τῆς ἀξιολόγου ταύτης διακονίας.

Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ διὰ τὴν ἐκδοσιν ἐιδιζῶν ἐντύπων καὶ βιβλιαρίων θέλομεν προνοήσῃ πρὸς ἐπικουρίαν τοῦ ἱεροῦ τούτου ἔργου ἡμῶν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, ἵνα δι' αὐτῶν ἐπιτευχθῇ ὁ θρησκευτικὸς διαφωτισμὸς καὶ ἡ ἠθικὴ διάπλασις τῶν μελῶν τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενείας. Ἐπὶ τῆς διακονίας δὲ ταύτης ἐφιστῶμεν ἰδιαιτέραν τὴν προσοχὴν τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τοῦ ὁποίου τὸ ἔργον ἰδιαιτέρως θὰ ἐκτιμηθῇ ὑφ' ἡμῶν ἐκ τῆς ἐπιτυχῆς καὶ εὐδοκίμου ἐκπληρώσεως τοῦ σπουδαιότερου τούτου ποιμαντικοῦ καθήκοντος.

Ἐπικαλούμενοι ἐπὶ πάντας τὴν εὐλογίαν τοῦ Ὑψίστου διατελοῦμεν

Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης
* Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΚΑΝΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΝ ΡΩΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Γ.

[5]

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ
ΤΟΥ ΤΥΧΩΝΟΣ

Αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι θεωρίαι τοῦ Ἁν πληρωτοῦ Σεργίου ἀποτελοῦσι προφανῶς νοθεῖαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος ἀποκηρυκτομένην ὑπὸ τῶν ἱ. κανόνων. Κατὰ τὰς ἄλλοκότους ταύτας ἀντιλήψεις δημιουργεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ νέα τις ἐξουσία, ἡ πατριαρχική, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἡ συνοδικὴ ἐξουσία καθίσταται σκιώδης, καταλαμβάνουσα τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς θέσιν, τὴν ὅποιαν ἄλλοτε εἶχε παρὰ τῷ Ρώσῳ αυτοκράτορι ἢ αὐτοβούλῳ ὑπ' αὐτοῦ συγκροτούμενη καὶ διαλυομένη κυβέρνησις ἢ ἡ κατὰ τὰς παρεχομένας

ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐν οὐδέποτε στιγμή ἀνακαλουμένας ἐλευθερίας ἐργαζομένη Δούμα.

Οὕτως αὐτὸς ὁ Τύχων διαλύει τὰ παρ' αὐτῷ ὑπὸ τῆς Τοπικῆς συνόδου τοῦ 1917 ἐγκριθροθέντα συγκυρίαρχα σώματα, τὴν Σύνοδον καὶ τὸ Ἀνώτατον συμβούλιον, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἔληξεν ἤδη ἡ ἐντολή, ἢ εἰς τὰ μέλη αὐτῶν ὑπὸ τῆς Τοπικῆς συνόδου δοθείσα, παραλέπων, ὅτι ἡ Τοπικὴ αὕτη σύνοδος ἐγκριθρόνισα τὸν πατριαρχικὸν ἕσπρον οὐδὲ πόρρωθεν ἀντιληφθῆ αὐτὸν μοναρχικῶς λειτουργοῦντα, ἀλλὰ θεμελιώδης ἐντολῆ καὶ διάταξις αὐτῆς ὑπῆρξε νὰ συνπεράχῃσι παρ' αὐτῷ συγκυρίαρχα σώματα συμμετέχοντα ἐν τῇ διοικήσει τῆς ἐκκλησίας.

Συγκροτεῖ ἐν τούτοις περὶ ἑαυτὸν σύνοδον ἐκ τριῶν ἀρχιεπισκόπων, καὶ εἶτα ἐκ τριῶν μητροπολιτῶν, καὶ δὲν θεωρεῖ συμφωνότερον οὐ μόνον πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ ἐπανιδρύσαντος τὸ πατριαρχεῖον συντακτικῶς σώματος, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ πνεῦμα τῶν ἰ κανόνων νὰ παραδεχθῆ ὡς αὐτοδικαίως ἀνανευσιμένην τὴν ἐντολὴν τῶν συγκυρίαρχων τούτων σωμάτων. Τοῦτο δέ, διότι αὐθαιρέτως ὅλως μετατρέπει τὸ ὑπὸ τῆς Τοπικῆς συνόδου ἐγκριθροθέν συνοδικὸν πολίτευμα εἰς καθαρῶς μοναρχικόν, ἐν τῷ ὅποιῳ ἢ περὶ τὸν πατριάρχην τριμελῆς σύνοδος ἀποτελεῖ σκιάν καὶ σῶμα πειθήνιον εἰς αὐτόν, ἐκ τῆς ἐντολῆς τοῦ πατριάρχου ἀντλοῦν τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῆς.

Πράγματι κατὰ τοὺς διαδεσμιένους ἤδη τὸν Τύχωνα ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Τοποτηρητοῦ καὶ Ἀνακληρωτοῦ ἡ σύνοδος αὕτη ἀπόλλυσι τὰ δικαιώματα αὐτῆς ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ πατριάρχου. Ἡ ἐντολὴ τοῦ πατριάρχου, καὶ ἦν αὕτη συγκροτήθη, ἀτονεῖ. Παραδόξως ὅμως ἰσχύει ἄλλη τις ἐντολὴ αὐτοῦ ἐπὶ νεκροῦ χάριτον τοῦ χάριτον τῆς διαθήκης, ὃ ὅποιος νεκρὸς χάριτης παρουσιάζετα ἰσχυροτέρος οὐασδηλοτε συνόδου καὶ οὐοδηλοτε συγκροτήματος ζώντων ἐπισκόπων. Ἀλλ' ὁ πατριαρχης, καὶ οὐασδηλοτε ἐπίσκοπος δύναται νὰ δοσῃ ἐντολὰς καὶ εἶνε ἐπίσκοπος καὶ πατριάρχης, μόνον ἐφ' ὅσον ζῆ. Οὐαν ἀποθάνῃ, λαβεῖ νὰ εἶνε πατριάρχης. Ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ του δ' ἐντολὴ εἶνε ἐντολὴ προσώπου, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ὁ θανατος ἀφῆρσε τὴν πατριαρχικὴν ἐξουσίαν. Προφανῶς ὅμως διὰ τὴν ἀντίληπν τῶν Τύχωνικῶν, ἕως δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Τύχωνος, ἡ πατριαρχικὴ ἐξουσία, ἐξισοθεῖσα πρὸς τὴν αὐτοκρατορικὴν τσαρικήν, ἐγένετο ἐν βαθμῶνι καὶ κληρονομικῇ ἐξουσίᾳ, ἐφ' ὅσον ἡ διαθήκη τοῦ Τύχωνος δημιουργεῖ καθεστὼς μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν ἰ κανόνων, καθεστὼς ὑπερκείμενον τῆς συνοδικῆς ἐξουσίας ὑπὸ ἀξίωμα προσωπικῶς μεταβί-

βαζόμενον ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸν ἕτερον.

Ὁ τοιοῦτος δ' ἐκτροχιασμὸς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος παρουσιάζεται βαρύτερος, ὅσον ἐπὶ ἐπιπαιτῶν ἤδη ολοκληρῶν δευτηροῦται τὸ νόθον τοῦτο καθεστὼς τῆς Τοποτηρητείας, ἐνὸς δὲν συμπερινομένου ἐν τῷ ἐν τῇ Συνοδικῇ ἐκκλησίᾳ παρενοθεύσαν, θὰ ἀπὸ δυνατόν καὶ Τοπικῆς συνόδου καὶ συγκυρίαρχῆ καὶ ὑπὸ τῶν Τύχωνικῶν, ἀπὸ ἡδὲ αὐτῶν ἐνομοποιήσαν, καὶ μητροπολίτην Μόσχης καὶ ἐκλέκτουσαν ὡς διαρκῆ πρόεδρον τῆς Συνόδου καὶ ἐν τοῖς ἐπισκόποις πρῶτον. Αὐτῶ, ὡς ἤδη εἶπομεν, ἡ Συνοδικὴ ἐκκλησία καὶ Τοπικῆς συνόδους ἐπιανελημμένως συνεκρότησε καὶ τὸν πρῶτον αὐτῆς ὡς μητροπολίτην Μόσχας καὶ διαρκῆ πρόεδρον τῆς ἱ Συνόδου ἐγκατέστησε. Τοῦ νὰ διατηρηθῆ συνελπὸς ἐκκρομῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ νὰ στερεωθῆ τὸ κατ' ἐκδοχὴν ἀντικρὺς ἀντιπθεμένην πρὸς τοὺς κανόνας πατριαρχικὸν καθεστὼς, ἀποτελεῖ νόθεϊαν τοῦ ἐκκλ. πολιτεύματος καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἐγκαθ' ὄρουσιν ἐκκλησιαστικῆς ὀλιγαρχίας, ὅτινα καθίστανται μὲν ἀφόρητα ἐν τοῖς παροῦσι καιροῖς καὶ ἐν μέσῳ πολιτεύματος δημοκρατικοῦ ἐκ τῶν ἀριστεροτάτων καὶ ὄφως ὀλοσπαστικῶν, δικαιολογοῦσι δὲ τὴν ὑπαρξίν τῆς Συνοδικῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν λοιπῶν ἐν Ρωσίᾳ σχισμάτων.

Μὴ τοιαῦτα, ἀνιλήψαι ἀνιλήφρον τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου ὁ Πατρις, ἠσκησὶ ἀλήρη τὰ πατριαρχικὰ δικαιώματα μέχρι τῆς 14 Δεκεμβρίου 1928, ὅποτε συλληφθεῖς ὑπὸ τῶν Σοβιετικῶν ἀρχῶν ἐφυλακίσθη ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ Μοσχοῦ μαν τὸ κατ' ἀρχαίς, τῇ ποινῇ δὲ τοῦ Σουδοῦλ ἔακτα, ἕως οὐ τέλος ἐξωρίσθη εἰς Τομολοσκ τῆς Σιβηρίας¹⁾. Πρὸ τῆς ἐγκαιθίσεως αὐτοῦ ὁ Πατρις ἐπέγραψε τὸ ἀκαλοῦσαν ἔγγραφον (ἀπὸ 23^{ης} Δεκεμβρ.).

Ἐν τριτοῦται, καὶ ἠνέμτοδο, ὄμοια ἔνδο οὐασδηλοτε περιπτώσεων νὰ πληρωθῆ τὰ καθήκοντα τοῦ πατριαρχικοῦ Τοποτηρητοῦ, ἀναθήτα ταῦτα εἰς τὸν ἀβασμῶτατον Σέργιον μητροπολίτην Νοβογορόδ. Ἐάν δ' ἡ ὄσκησις τῆς ἐντολῆς τῆς δὲν καθίαιετα δυνατῆ εἰς τὸν εἰρημένον μητροπολίτην, τότε ὁ ἀβασμ. Μιχαῖλ, βεαρχὸς Ὀδησσῆας ἢ εἰάν ὁ μητροπολίτης Μιχαῖλ, ἀδυνατῆ καὶ πληρωθῆ τὴν ἐντολὴν μου, ὁ ἀβασμ. Ἰωσήφ, ἀβασμῶτατον, Γοστούλ, θὰ πρὸσθῶσιν εἰς τὴν πληρωσίν τῶν καθήκοντων τοῦ Τοποτηρητοῦ. Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τῶν ὀνοματων ἐν τῇ αὐτῇ λειτουργίᾳ θὰ διατηρηθῆ ὀλοσπαστικῶς. Ὁ Πατριαρχικὸς Τοποτηρητῆς μητροπολίτης

1) Ἐκκλησία 12 Μαΐου 1928 σελ. 131.

Κρουτίσκης Πέτρος»¹.

Ὁλίγω πρὸ τῆς υπογραφῆς τοῦ ἀνωτέρου ἐγγράφου ἐσημειώθη γεγονός τι, τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ ἀρκετικῶς σαφῶς τὸ ἀπολυταρχικὸν πνεῦμα, ὑπὸ τοῦ ὁποῖου διεπνέετο ὁ Πέτρος συντάσσων καὶ ἐπογράφων τοῦτο. Τῇ 15 Νοεμβρίου 1925 ἐν τῇ ἑφημερίδι «Ἰξέστια» ἐδημοσιεύετο ἄρθρον κατὰ τοῦ Πέτρου καὶ τῶν ὁμοφρόνων του κατηγοροῦν αὐτοὺς δι' ἀντιεπαναστατικὰ πράξεις. Τὸ ἄρθρον κατέληγε συνιστῶν εἰς τε τὸν Πέτρον καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἐν γένει, ἵνα ἀρῶσι τὰς ὑπονοίας ταύτας. Κατόπιν τῆς δημοσιεύσεως ταύτης οἱ ἐκ τῶν Τυχωνικῶν ἀρχιεπίσκοπος Αἰκατερινοσβούργης Γρηγόριος, ἐπίσκοπος Μοζαΐσκ Βόρις καὶ ἐπίσκοπος Κάμεν Ἰννοκέντιος, οἵτινες συνειργάζοντο μετὰ τοῦ Πέτρου ὡς τριμελὴς σύνοδος περὶ αὐτόν, ἐπισκεφθέντες τὸν Πέτρον παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸ ὡς ἄνω κατηγορητήριον, συγχρόνως δὲ νὰ συγκαλέσῃ τοὺς ἐν Μόσχα ἀρχιερεῖς καὶ νὰ συζητήσῃ κοινῇ μετ' αὐτῶν τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν. Ἄλλ' ὁ Πέτρος ἠρηγήθη εἰπὼν, ὅτι αὐτὸς εὐθύνεται διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν καὶ ὅτι ἡ σύνοδος τῶν ἀρχιερέων οὐ μόνον δὲν θὰ ὠφελήσῃ ποσῶς τὸ ζήτημα, ἀλλὰ τοῦναντίον θὰ παραβλάψῃ αὐτό. Ἄλλ' εἰς τὰς ἀντιρροήσεις ταύτας τοῦ Πέτρου ἀντέταξεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Γρηγόριος τὴν δήλωσιν ὅτι «ἡ εὐθύνη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ βαρύνει ἅλους τοὺς ἐπισκόπους, ἡ δὲ γνώμη αὐτῶν ἔχει βεβαίως μείζονα πειθῶ καὶ κῆρος ἢ ἡ γνώμη ἐνὸς ἐπισκόπου». Ὁ Πέτρος ὑπεσχέθη τότε, ὅτι θὰ συνέτασσε προκήρυξιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐκοινοποιεῖ εἰς πάντας τοὺς ἐπισκόπους. Ἐν ταύτοις οὐδ' ἡ προκύρως αὐτῇ ἐγένετο².

Ὁὗτω ἡ διευθέτησις τοῦ ζητήματος τῆς διαδοχῆς αὐτοῦ ἐκαιροῖσθη ὑπὸ τοῦ Πέτρου ἐπὶ καταλυσεὶ ἢ ἀναστολῇ τοῦ θεσμοῦ τῆς συνοδικῆς ἐξουσίας καὶ ἐπὶ καθιερωσεὶ συστήματος διοικήσεως καθ' αὐτὸ ἀπολυταρχικοῦ. Χωρὶς δὲ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει ὁ Πέτρος τὰς ὑποδείξεις τῆς περὶ αὐτὸν σκιώδους καταντημένης συνοδοῦ, κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον τῆς διαδόχου τοῦ Τύχωνος καταλείπει τὴν πατριαρχικὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ, δημιουργῶν οὕτω νέον τι ἀξίωμα, στηριζόμενον καὶ τοῦτο ἐπὶ τῆς προσωπικῆς μεταβιβάσεως. Ὡς εἶδομεν ἐν τῷ ἀνωτέρω κριτικῷ ἀρθρῷ τοῦ Σεργίου, ἀνιγνωρίζει οὗτος, ὅτι ἐπὶ ὁμαλῶν περιστάσεων ὁ τοποτηρητής, ἀντλῶν τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐντολῆς τῆς Ἱ. Συνόδου, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ὀρίξῃ αὐτὸς ἀναπληρωτὴν ἢ

ἀντικαταστάτην, ἀλλ' ἐν παρουσιαζομένῃ ἀνάγκῃ τὸν ἀναπληρωτὴν του θὰ ὀρίσῃ ἡ Ἱ. Σύνοδος. Ὁ ἀναπληρωτὴς λοιπὸν τοῦ πατριαρχικοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς Μόσχας εἶνε νέον παρὰ τὰ κρατοῦντα ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ πράξει ἀξίωμα, ἐν τῷ ὁποίῳ οἰκισιοποιούνται πάντα τὰ δικαιοῦτα τῆς πατριαρχικῆς ἐξουσίας κατὰ τὴν τελευταίαν παρὰ Ρώσοις ἀντικανονικὴν ἐκδοχὴν. Κατὰ τὸ πνεῦμα δὲ τοῦτο ἐξέλαθεν αὐτὸ καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς Σεργίος, ὅστις μετὰ τὴν φυλάκισιν τοῦ Πέτρου ἤλθε νὰ ἀσκήσῃ τὰ πατριαρχικὰ δικαιώματα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

ΔΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΜΒΩΝΑ

ΟΜΙΛΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑΤΑ

42.

Ἡ ψυχικὴ καλλιέργεια

(Κυρ. Πατέρων Ζ' Οἰκ. Συνόδου.—16 Ὀβρίου)

...Καὶ ἕτερον ἔπαρσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φῶς ἐποίησε καρπὸν ἐκ καρποῦ καὶ κλάσιν ἀπὸ κλάσιν.

(Λουκ. η' 8)

Ἡ φωαία παρομοίωσις τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς πρὸς τὸν ἀγρὸν καὶ ὄλων ἐκείνων τῶν ἐμποδίων τῆς καρποφορίας πρὸς τὰς πέτρας καὶ τὰς ἀκάνθας τοῦ ἀγροῦ καὶ πρὸς τὴν ἑλλειψιν καλλιέργειας (Λουκ. η' 5-16) μᾶς δίδουν τὴν θαυμασίαν ἀφορμὴν νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν πράγματι καλλιεργῶμεν τὴν ψυχὴν μας, ὥστε νὰ δύναται νὰ καρποφορήσῃ τὰς εὐαγγελικὰς ἀρετάς.

Α'—Δὲν ἀρκεῖ ν' ἀκούσωμεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ πληροφορηθῶμεν ποῖον εἶναι τὸ θεῖον θέλημα. Εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ εἰμεθα ἐτοιμοὶ διὰ τὴν ὑποδοχὴν του, νὰ εἰμεθα παρεσκευασμένοι διὰ τὴν ἀφομοίωσίν του, νὰ εἰμεθα ἱκανοὶ ν' ἀποδώσωμεν καρποὺς, ἔστω καὶ ἂν θὰ παρεμπέσουν ἐμπόδια, ὅπως εἶναι πολὺ φυσικὸν νὰ συμβῇ.

Ἡ «γῆ ἢ ἀγαθὴ» εἶναι ἡ ψυχὴ ἢ καλλιεργημένη. Ἡ ψυχὴ ἢ ὁποία ἔχει διδαχθῆ ἀρκετὰ ἀπὸ τὴν πείραν τῆς καὶ ἢ ὁποία ζητεῖ τὴν εὐκαιρίαν διὰ ν' ἀλλάξῃ πέτραν...

Ἡ ψυχὴ αὕτη δὲν παύει νὰ καλλιεργῆται καὶ μετὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Διότι πράγματι δὲν καρποφορεῖ ὁ σπόρος τοῦ Ἐθαγγελίου με μόνην τὴν προκαταρκτικὴν ἐτοιμασίαν τῆς ψυχῆς.

Εἶναι δυνατόν ἡ ψυχὴ αὕτη νὰ ὁμοιάσῃ βαθμηδὸν πρὸς τὴν «πέτραν» καὶ πρὸς τὴν γῆν με «τὰς ἀκάνθας». Χρειαζέται καὶ ἡ μετὰ τὴν σπορὰν καλλιέργεια, ἢ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν προσευχὴν, τὴν μελέτην, τὴν προσοχὴν, τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰ Ἱ. Μυστήρια τῆς Σωτηρίας (Ἐξομολόγησις—Θ. Ἐυχαριστία), τὴν καθημερινὴν προσπάθειαν πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διδασκομένων...

Β'.—Διὰ τοῦτο βλέπομεν «ἀκροατὰς» πολλοὺς κηρυγμάτων, οἵτινες δὲν γίνονται συγχρόνως καὶ «ποιηταί», ἔκτελεσται τῶν διδασκομένων (Ρωμ. β'.

1) The Christian East Σεπτεμβρίου 1926 σελ. 121.

2) Ὁρθοδοξία 30 Ἰουνίου 1926 σελ. 84.

13). Διότι ἔλλείπει παρ' αὐτοῖς ἡ συστηματικὴ καλλιέργεια, ἣτις θὰ διευκολύνῃ τὴν βλάστησιν καὶ τὴν καρποφορίαν τοῦ θείου σπόρου, τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ

'Ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀνθρώπους τούτους, τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ τηροῦντας αὐτόν, ἰσχύει τὸ «ὁ γνοὺς καὶ μὴ ποιήσας δαρήσεται πολλάς» (Λουκ. στ'. 49) καὶ τὸ «νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν» (Ίω. ιε'. 22)

Δὲν θὰ ζητήσῃ ὁ Κύριος λόγον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσπαθείας μας, διότι ἡ ἐπιτυχία δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μόνην τὴν ἰδικήν μας θέλησιν καὶ ἰκανότητα, θὰ ἀπαιτήσῃ ὅμως ἀσθηροτάτας εὐθύνας διὰ τὴν ἔλλειψιν ἢ τὴν χαλάρωσιν ἢ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς προσπαθείας, τὴν ὁποίαν ζητεῖ ὡς προϋπόθεσιν, διὰ τὴν δώση τὴν χάριν Του, ἣτις ἀναπληροῖ τὴν ἀνθρωπίνην μας ἀδυναμίαν.

Δὲν δυσκολεύεται διόλου νὰ ἐνισχύσῃ ὁ Κύριος ἐκεῖνον, ὅστις καταβάλλων ὅλας τὰς δυνάμεις του δὲν κατορθώνει νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν ἁμαρτίαν. Ἀπὸ κανένα δὲν ζητεῖ πράγματα ἀνώτερα τῶν δυνάμεών του. Ἀποστρέφεται ὅμως τὸν δειλὸν ὅστις διστάζει ν' ἀναλάβῃ τὸν ἀγῶνα ἢ τὸν ἐγκαταλείπει, ἐνῶ ἡδύνατο ἀκόμη νὰ τὸν συνεχίσῃ.

Οἱ Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, ἦσαν ὅλοι ἄνθρωποι καὶ αὐτοὶ μὲ τὰς ἀδυναμίας των καὶ μὲ τὰ ἑλαττώματά των, ἀλλὰ μόνον ὁ Ἰούδας ἔγινεν «υἱὸς τῆς ἀπωλείας», διότι δὲν ἠθέλησεν εἰλικρινῶς ν' ἀγωνισθῇ κατὰ τῶν ἀδυναμιῶν του καὶ νὰ ἐπωφεληθῇ τῶν ευκαιριῶν, τὰς ὁποίας τῷ ἔδιδε καθ' ἑκάστην ὁ Διδάσκαλός του.

Δός, Κύριε, τὴν συναίσθησιν τῆς ἀνάγκης τῆς καλλιέργειας τῆς ψυχῆς μας καὶ μὴ στήσῃς ἡμῖν τὴν ἁμαρτίαν τῆς μέχρι τοῦδε παραμελήσεως τοῦ ἔργου τούτου, χάριν, τοῦ ὁποίου Σὺ προσέφερες ὀλόκληρον τὸν ἑαυτὸν Σου. Ὁ σπόρος τοῦ λόγου Σου ἄς μὴ συμπνιγῇ ἀπὸ τὰς ἀκάνθας τῶν ἁμαρτημάτων μας, ἀλλὰ ἡ μάχαιρα τοῦ Πνεύματος Σου ἄς καθαρίσῃ τὸν ἀγρὸν τῆς ψυχῆς μας ἀπὸ τὰ «ζιζάνια», τὰ ὁποῖα, καθ' ἑκάστην, ἐνῶ ἡμεῖς κοιμώμεθα, ἔρχεται καὶ σπείρει ὁ πονηρός...

E. G. M.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Μία ἐλαχίστη πτυχὴ

Πληροφροσυνόμεθα ὅτι ἐν τινι σχολῇ σπουδασμένη ἐπὶ φεμινιστικῆς τιμῆς ὁργανώσεως ἢ διεκδίκησης αὐτῆς κατασχόσα ἀντίπαια θεησευτικῶν περιοδικῶν ἄτινα ἐμελέτων κατὰ τὰς ὥρας τῶν διαλειμμάτων αἱ μαθήτριά της σχολῆς, ἀπηγόρευσε τὴν κυκλοφορίαν «παρουσιῶν ἐντύπων», παρημποδίσσε τὴν εἰς θεησευτικὰς συγκεντρώσεις συμμετοχὴν μαθητριῶν της ἐπὶ ποιῆ ἀποβολῆς, καὶ δὲν ἀφῆκεν εὐκαιρίαν ἀνεκμετάλλετον ὅπως διδάξῃ τὰς μαθητριάς της ὅτι... κινδυνεύουν νὰ γίνον «θηροζόληπτες» καὶ δὲν θέλει νὰ εἶναι «ἐπιπόλαιες», ἐκάλεσε δέ, τέλος, τὴν

μητέρα τῆς περισσώτερον ἐμμενοῦσης εἰς τὰς ἀρχάς της μαθητριάς, παρ' ἧς καὶ ἐπέτυχε τὴν συγκατάθεσιν ὅπως ἐπιβλήθῃ εἰς τὴν κόρον τὰ διαγραφεῖ ἀπὸ θεησευτικῶν βιβλίων ὅστις μετείχε. Δὲν γνωρίζομεν τίνα μετὰ ἐλήθησαν ὅπως ἀνακλήθῃ εἰς τὴν τάξιν ἢ τοσοῦτον παρεπιλαπίσα τοῦ ἔργου της διδασκαλίᾳ τῶν ἐλλήνων, ἀλλ' αἰσθανόμεθα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κλαῖσομεν διὰ τὸ κατάντημα τοῦτο τοῦ παρ' ἡμῶν «φεμινισμοῦ», ὅχι διότι ποτὲ ἀνηεράλλομεν διὰ τὸ ἀληθὲς περιχουμένον του, ἀλλὰ διότι δὲν ἀνευτρέπομεν ὅτι τῶσον συντόμως θ' ἀπεβαλλεῖ τὴν «λεοντήν». Μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν δὲ τοῦ τέως ἐπ' αὐτὴν χορηγηθέντος ὁ τέως ἡπατημένος γονεὺς οἱ ἐμπιστευθέντες εἰς χεῖρας τοιοῦτων «χειροραφετημένων» διδασκαλισσῶν τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν θυγατέρων των θὰ γνωρίζωσι πάντως τί πρόλει νὰ πράξωσι. Καὶ τὸ γροῦσμα τοῦτο εἶναι μόνον ὅτι ἀποκαλύπτει μίαν ἐλαχίστην πτυχὴν.

Σεμνοφοβίας ἀποτελέσματα.

Ἡ μαρία τοῦ νεοέλληος ν' ἀποφεύγῃ τὴν ἐπισειροτυφία κατηγορίαν τῶν συγχρόνων του καθιστᾶ αὐτὸν δοῦλον μιᾶς ἄλλης νόσου, ἣν θὰ ἡδυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν «σεμνοφοβίαν». Ἀπὸ τὴν νόσον αὐτὴν ἀρχίζον τὰ πρῶτα ὀλισθήματα τῆς νεότητος καὶ ἡ σπουδαιότερα της ἐκδήλωσις εἶναι ἡ ἄσεμνος πλέον μεταξὺ τῆς νεολαίας κατασκευαστικῆς πάσης ἐννοίας ἐγκρατείας, σευνότητος καὶ ἠθικῆς. Πλήρως τῶν ἄλλων, εἶναι γνωστὸν ὅτι μέχρι νῦν τοῦλάχιστον οἱ ἀσκούντες τὴν ἀθλητικὴν ζωὴν καὶ διαφημιζόντες τὴν φυσικὴν ἀγωγὴν ἰσχυρίζοντο ὅτι αὐτὴ ἀπέτελει τὸ σπουδαιότερον μέσον ἀποτελεσματικῆς ἀπασχολήσεως τῆς ζωτικότητος τῆς νεολαίας, ἣτις ὅττω θ' ἀπεμακρόνυτο τῶν ψυχροφθῶρων κέντρων καὶ θὰ καθίστατο ἰσχυρὴ διὰ τὴν τῶσον ποθητὴν ἠθικὴν ἀγρότητα, διὰ τὴν ὁποίαν γέσσει ποιεῖ ὁ ἀδιάφθορος ἔτι νέος καὶ ὄλη δυνάμει ἀγωνίζεται. Ἡ «σεμνοφοβία» ὅμως, ἐπεσπληδήσασα καὶ τῶν ἀθλητικῶν γηπέδων τὰς μάχους, εἰσῆλθεν εἰς αὐτὰ καὶ διανέμει τὸ κατὰ τῆς... «σεμνοτυφίας» χάριμακον ἐπὶ τὴν μορφήν «ὀδηγῶν πρὸς τοὺς ἀθλητάς». Ἐν ταῖς ὀδηγίαις ταύταις οἱ ἀθληταὶ διδάσκονται περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἰσχυροποιήσεως ὄρισμένων ὁρμῶν καὶ ἀγίνεται νὰ ἐποτεθῇ ὅτι ἡ ἀπόλυτος ἐγκρατεία εἶναι τι ἀκατόρθωτον καὶ ἐπικίνδυνον. Καὶ δὲν ἀναμένομεν μὲν ἀπὸ τῶν ἀθλητισμῶν νὰ διδάξῃ ἐγκρατείαν καὶ ἠθικὴν, ὅταν ἐγεινομιζοὶ τῶν σχολείων διδάσκωσιν ἐναντίον τῆς ἐπιστήμης των ὅτι θεοαπέρονται πάντα τὰ μεταδοτικὰ δυνάμνημα νοσήματα, ἀλλὰ παρὰ τῶν παιδοφθῶρων συντακτῶν τῶν ἐν λόγῳ

ὁδηγῶν θὰ ἠξιοῦμεν νὰ ἔχωσι τὴν στοιχειώδη τοῦλάχιστον φρόνησιν, λαμβάνοντες ἐπ' ὄψει ὅτι αἱ ὁδηγίαι τῶν περιεχομένων εἰς χεῖρας ἡρώων εἰσι παιδίων, διὰ τὰ ὁποῖα τοιαῦτα ἀντίθεται πρὸς τὰ πορίσματα τῆς ἐπιστήμης «ἐγκυριαὶ» δὴθεν «ὁδηγίαι» ὑποτελοῦσιν αὐτὸ τοῦτο ὅπλα φονικὰ συνεπαγόμενα μετὰ τοῦ σωματικοῦ ἐκφυλισμοῦ καὶ τῆς ψυχικῆς σήψης. Οὐδεμία λοιπὸν ἐπέχει ἐπιφύλαξι ἐπὶ τούτων τῶν σωματείων, εἰς οὐδενὸς δὲ γούτως τὴν προσοχὴν ἐπέπεσε τὸ ἀτομικὸν δελτίον τοῦ εἰς τὸ ἀθλητικὸν σωματεῖον τοῦτο ἐργετησάμενον τέκνον τοῦ:

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ 30 Σεπτεμβρίου ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς οἱ. περιόδου συνήλθεν εἰς τελευταίαν συνεδρίαν, καθ' ἣν ὁ Μακ. Πρόεδρος ἐποιήσατο γενικὴν ἀνασκόπῃσιν τοῦ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην συντελεσθέντος ὑπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου ἔργου, ἐφ' ᾧ καὶ συνεχῶς ἀτήν. Ἐκ μέρους τῆς Ἱεράς Συνόδου ὁ Σεβ. Θεσσαλονίκης ἐξέφρασε πρὸς τὸν Μακ. Πρόεδρον θερμὴς εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἀρίστῃ διεξαγωγῇ τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου.

—Τῇ ἐπαύριον, 1 Ὀκτωβρίου ἠρξάτο τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς οὐ. περιόδου. Μετὰ τὴν νενομισμένην τελετὴν ὁ Μακ. Πρόεδρος, εὐχηθεὶς τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὴν παρά Θεοῦ ἐνίσχυσιν εἰς τὸ ἀρχόμενον ἔργον αὐτῆς, ὑπέδειξε τὰ ὑφιστάμενα πρὸς παρακολούθησιν καὶ ἐξετασιν ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, ὃ δὲ πρῶτος τῇ τάξει Σεβ. Μητροπολίτης Πλωμαρίου ἐπανέλαβε τὴν εὐχὴν ταύτην καὶ διεβεβαίωσε τὸν Μακ. Πρόεδρον ὅτι μετὰ πλήρους προθυμίας θὰ συνεργασθῆ μετ' αὐτοῦ ἡ Ἱερά Σύνοδος ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας.

—Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ τῆς ἐκ τῶν σεισμῶν καταστροφῆς ἐν Χαλκιδικῇ ἐξέφρασε τὴν ἄπειρον αὐτῆς συμπάθειαν πρὸς τοὺς παθόντας, ἐνήφισε δὲ τὸ ποσὸν 50.000 δραχμῶν ὅπερ καὶ ἀμέσως ἀπέστειλεν, ἀπεφάσισε δὲ ὅπως κρατηθῆ ἐκ τοῦ μισθοῦ πάντων τῶν Ἀρχιερέων τὸ ποσὸν δραχ. 500 καὶ περιαχθῆ δίσκος ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς.

—Κατηρτίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μεγάλη πρὸς συλλογὴν ἐράνων Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ἣτις κατήρτισεν ὑποεπιτροπὰς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν.

—Ὁ νέος Μητροπολίτης Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Γεώργιος ἀπέρχεται προσεχῶς εἰς τὴν νέαν Μητροπόλιν αὐτοῦ.

—Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς ἱ. Συνόδου τῆς παρελθούσης Τρίτης ἐξελέγησαν: α) Μέλη τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου: 1) Πρόεδρος, Πλωμαρίου Κωνσταντῖνος. 2) Βελλᾶς καὶ Κονίσης Ἰωάννης. 3) Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως Χρυσόστομος. 4) Βερροίας καὶ Ναούσης Πολύκαρπος. 5) Ἡλείας Ἀντώνιος. 6) Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιήλ. —β) Μέλη τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου: 1) Μακαριώτατος, Πρόεδρος. 2) Ζιχνῶν Ἀλέξανδρος. 3) Ἐδέσσης Κωνσταντῖνος. 4) Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Πολύκαρπος. 5) Σύρου-Τήνου Φιλάρετος. 6) Φακίδος Ἰωακείμ. καὶ 7) Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Θεόκλητος. —γ) Ἀρχιερατικὰ μέλη παρὰ τῷ Ο.Δ.Ε.Π. τακτικά: 1) Βερροίας Πολύκαρπος. 2) Καλαβρύτων Θεόκλητος. —ἀναπληρωματικά: 1) Βελλᾶς καὶ Κονίσης Ἰωάννης. 2) Γόρτυνος Πολύκαρπος. δ) Ἀντιπρόεδρος παρὰ τῷ Γ.Α.Κ.Ε. Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως Χρυσόστομος. —ε) Ἀντιπρόεδρος παρὰ τῷ Διοικ. Συμβουλ. Ἐκκλησιαστ. Ἐκπαίδευσως: Σύρου-Τήνου Φιλάρετος. —στ) — Πρόεδρος τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς προσφυγῶν: Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιήλ. —ζ) Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ

Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία»: 1) Ἐδέσσης Κωνσταντῖος καὶ Ζιχνῶν Ἀλέξανδρος.

Ἡ ἱ. Σύνοδος κατήρτισεν Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν Συνοδικῶν μελῶν Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιήλ, Ἐδέσσης Κωνσταντῖου καὶ Βελλᾶς Ἰωάννου, ἵνα μελετήσωσι τὰς ἐλλείψεις τῶν νεωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν νόμων.

—Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς τὴν μητροπόλιν Αὐστραλίας ἐκλογῆς τοῦ ἐκ Λέσβου τέως παρὰ τῇ Ρουμανικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀντιπροσώπου τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου καὶ Τιμοθέου Εὐαγγελινίδου ὃ ἐν Ρουμανίᾳ στενὸς αὐτοῦ φίλος Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Χοτίνης καὶ Βησσαρίων Χούγου προσηγγέθη, ἵνα δεχθῆ 4 πτωχοὺς μαθητὰς ἐκ τῆς νήσου Λέσβου εἰς τὴν ἐν τῇ ἱ. μονῇ τῆς Δοβρούτσης ἐν Βεσσαραβίᾳ λειτουργοῦσαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ ἱερατικὴν σχολὴν, ἐν ἣ θὰ φοιτήσουν ἐπὶ τετραετίαν δωρεάν. Οἱ ἐν λόγῳ ὑπότροφοι ἀνεχώρησαν τὴν παρελθούσαν εβδομάδα τῇ μερίμνῃ τῆς ἱ. μητροπόλεως Μυτιλήνης.

—Ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ Δημ. Εὐαγγελίδου, παρεπιδημοῦντος ἐν Λέσβῳ, ἀνεσκάφη ἡ ἐν τῇ κοινότητι Λουτρῶν τῆς νήσου ἀνευρεθεῖσα πρὸ τινος ὑπ' αὐτοῦ Βασιλική. Τὸ ἐν λόγῳ μνημεῖον εἶναι λίαν ἀξιόλογον καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν στ. αἰῶνα. Ἐν τῇ νήσῳ Λέσβῳ ὑπάρχουν σήμερον περὶ τὰς 5 βασιλικαί.

—Πρὸς τῇ θρησκευτικῇ καὶ τῇ φιланθρωπικῇ δράσει τῆς ἱ. μητροπόλεως Ἰωαννίνων, τῇ ἐν τῷ προηγουμένῳ φιλῶν σημειωθείσῃ, εὐρεία διετρωσθή καὶ ἡ εκπαιδευτικὴ καὶ ἄλλη μέρμνα αὐτῆς. Κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ κανονισμὸν ἡ ἱ. μητροπόλις μετὰ τὸν περὶ αὐτὴν σώματος διετήρησε μέχρι καὶ τοῦ νῦν τὴν κατὰ παραδοσιν ὄπερ τῶν εκπαιδευτηρίων τῆς πόλεως Ἰωαννίνων καὶ τῶν διδασκῆσιων τῆς ὅλης επαρχίας μέριμναν. Ἐξαιρουμένων τοῦ διδασκῆσιου ἔργου, ὃ καθορισμὸς, ἡ ρύθμισις καὶ ἡ ἐποπτεία τοῦ ὁποῖου ἀνήκει εἰς τὴν Πολιτείαν, ἡ ἱ. μητροπόλις ἐμερίμνησε καὶ μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐπισκευῆς τῶν διδασκῆσιων. τῆς εἰς ἀπὸρους μαθητὰς παροχῆς βιβλίων καὶ γραφικῆς ὕλης, περὶ τῆς παροχῆς καυσίμου ὕλης, τῆς ἐπιπλώσεως, τῆς προμηθείας ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας, τοῦ πλοκατισμοῦ τῶν σχολικῶν βιβλιοθηκῶν κλπ. Διὰ τὰς ἀνάγκας ταύτας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διετέθησαν δραχ. 165.000. Ἀλλὰ περισσότερον τούτων εἶχεν ἐπασχολήσει τὸν Σεβ. Μητροπολίτην καὶ Σπυρίδωνα ἡ ριζικὴ λύσις τοῦ ἐπείγοντος καὶ κεφαλαιώδους διδασκῆσιου προβλήματος, καρπὸς δὲ τῆς περὶ τῶν διδασκῆσιων τῆς ἡπειρωτικῆς πρωτευούσης μεριμνῆς ὑπῆρξεν ἡ πρὸ πενταετίας μὲν συντέλεσις τῆς οἰκοδομῆς τῆς Καπλανεῖου καὶ Ἐλισαβετίου περιλαμβανούσης δύο πλήρη ἐξατάξια δημοτικὰ σχολεῖα μετ' αἰθούσης τελετῶν, γραφείων, οργανοθηκῶν κλπ. διὰ δαπάνης τριῶν πεν. ἑκατομμυρίων, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος δε. ἔτους ἡ ἐναρξίς τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ μνημειώδους διδασκῆσιου τῆς Μαρουσεῖου καὶ Παυλιδεῖου σχολῆς, δι' ἣν προϋπελογίσθη δαπάνη 12 ἑκατ., ἐξ ὧν τὰ 3 ἑκατ. ἀποτελοῦσιν ἐπιχορηγίην τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας διὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος ὑπάρχουσι διαθέσιμα ἕτερα 3 ἑκατ., ἐλπίζεται δ' ὅτι ἐντὸς διετίας θὰ ἀχθῆ εἰς πέρας τὸ ὅλον ἔργον. Ὡς πρὸς τὰ διδασκῆσια τῆς επαρχίας, καὶ δι' ἣ καὶ ὁλοκλήρου τῆς Ἠπείρου, ἡ Α. Σ. ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως κατὰ τὰς ἀνά τιν χώρον ἐπανελημμένας πομπαντορικὰς περιοδείας πεισθεὶς περὶ τῆς ἀθλιότητος αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνεπαρκείαν τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀντιληφθεὶς κατὰ τὰ ἐπανελημμένα αὐτοῦ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διαβήματα, ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν διάθεσιν πόρων ἀδιαθέτων κληροδοτήματων διὰ τὰς διδασκῆσιακὰς ἀνάγκας τῶν Νέων Χωρῶν, διὰ τῶν συντόμων δ' ἐνεργειῶν αὐτοῦ ἐπέτυχεν ἤδη ἀπὸ τοῦ 1926 τὴν σύστασιν τῆς Κεντρικῆς Διδασκῆσιου Ἐπιτροπῆς Ἠπείρου, ἣτις ἐτέθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτοῦ. Οὕτω ἡ Α. Σ. ἔκτοτε ἐπὶ ὁλόκληρον τετραετίαν ἀγωνισθεὶς ἀνά τὴν ἵπαιθρον ἐπέτυχε τὸ μὲν τὴν κατασκευὴν νέων διδασκῆσιων μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 1930, τὸ δὲ τὴν ἐκ βάθρων διαρρύθμισιν ἄλλων, πάντα δ' ὁμοῦ ἀνήλθον εἰς 63, περιλαμβάνοντα 100 αἰθούσας διδασκαλίας. Πρὸς τοὺτους ἐστεγάσθησαν 25 διδασκῆσια μετὰ 60 αἰθουσῶν διδασκαλίας, συνετελέσθη ἡ τοιχοποιία ἄλλων 25 διδασκῆ-

ρίων μετά 50 αίδουσών, ως και η προσεργασία πρὸς ἀνεργασίαν καὶ ἄλλων 80 διδασκασίῶν μετά 110 αίδουσών. Διὰ τὴν ὅλην ταύτην διδασκασίαν δημοσίαν ἐδαπανήθησαν ἤδη ἐν συνόλῳ 30 ἑκατομ. δραχ., ἐξ ὧν τὰ ὅ μιν ἑκατ. ἐχορηγήθησαν παρὰ τῆς ὑπερησίας Κληροδοτημάτων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, τὰ δ' ὑπόλοιπα ἐξευρέθησαν ἐπὶ τόπου ἐκ δωρεῶν, εἰσφορῶν καὶ ἐράνων προαιρετικῶν καὶ ὑποχρεωτικῶν, καὶ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας. Καὶ ἐξαλαρώθη μὲν μετὰ τὸ ἔτος 1930 τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνεκα τῆς διαλύσεως τοῦ Ταμείου τῶν Κληροδοτημάτων, ἢ ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐνίσχυσις ἀπετέλει τὴν βῆσιν τῶν περαιτέρω ἐνεργειῶν, ἀλλὰ δὲν διεκόπη τὸ ἔργον τῶν διδασκασίῶν, συνεχιζόμενον ἔκτοτε ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐπιθεωρητῶν ἐν στενῇ συνεργασίᾳ τῆς μητροπόλεως, ἐν τοῖς γραφείοις τῆς ὁποίας λειτουργεῖ ἴδιον γραφεῖον σχολικοῦ ἀρχιπέκτονος μετὰ ἐιδικῶν ὑπαλλήλων. Οὕτω ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτροπείαν τῆς ἱ. μητροπόλεως πολλὰ τῶν ἡμιτελῶν σχολείων ἐπερατώθησαν, τὸ ὅλον δὲ διδασκασίαν ἐζητήρια σημαντικῶς ἐχώρησε πρὸς τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ λύσιν. Καὶ περὶ τῆς φυσικῆς δὲ ἀγωγῆς τῶν παιδῶν μεριμνήσῃ ἡ ἱ. μητρόπολις ἐφρόντισε περὶ ἰδρύσεως εὐπροσώπου σταδίου ἐν Ἰωαννίνοις δι' ἀγορᾶς μεγάλου γηπέδου ἢ διὰ τὸ στάδιον μέχρι τοῦδε δαπανῆ ἀνήλθεν εἰς δραχ. 330,000, ἂλλοίτεται δ' ὅτι ἐντὸς τοῦ ἔτους θὰ παραδοθῆ εἰς χρῆσιν ἑτοιμον κατὰ πάντα. Ἐπ' ἴσῃς ἢ ἱ. μητροπόλις προσπαθεῖ νὰ διαθέσῃ ὅσας δύνανται ὑποτροφίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς ἐκάστοτε παρουσιαζόμενας ἀνάγκας, οὕτω δὲ δι' ὑποτροφίῶν σπουδάζουσι σήμερον εἰς χημικὸν οἰνολόγος καὶ εἰς ζωγράφος, μελετᾶται δὲ καὶ ἡ ἀποστολὴ χορηγῶν εἰς οἰκοκυριακὰ καὶ ἄλλας πρακτικὰς σχολὰς.— Αἰὶν ἀξιοσημείωτος ἐπ' ἴσῃς τυγχάνει ἡ δράσις τῆς ἱ. μητροπόλεως δι' ἔργα κοινῆς ὠφελείας τοῦ γεωργικοῦ καὶ βιοτεχνικοῦ κύκλου. Οὕτω πρὸς πενταετίας προνοία τοῦ σεβ. μητροπολίτου ἐν τῇ μονῇ Δουροῦτης καὶ Περιστερῶν ἰδρύθη πρακτικὴ Γεωργικὴ σχολή, πρὸς μόρφωσιν καλῶν γεωργῶν, διοικουμένη καὶ ἐπιτελουμένη ὑπὸ ἐιδικῆς Ἐπιτροπῆς τελοῦσης ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Σ. Ἐν τῇ σχολῇ ταῦτη διαιτῶνται καὶ μορφοῦνται γεωργικῶς περὶ τοὺς εἰκοσι μαθηταί. Εἰς τὴν γεωργικὴν πρόοδον συντελεῖ καὶ τὸ ἤδη μνημονευθὲν ἀγροκήπιον Βελλῶν, τοῦ ὁποίου τὸ πλοῦσιον φυτώριον ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν ὀλοκλήρου τῆς περιφερείας. Ἐν σχέσει δὲ πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιοτεχνίας εἰς τὰς προσταθείας τῆς Α. Σ. ὀφείλεται ἡ ἱδρυσις Ὑφαντικῆς σχολῆς μὲν ἐν Ζίτση, Ταπητουργικῆς δὲ σχολῆς ἐν τῇ μονῇ Ἐλευσῆς τῆς ἐπὶ τῆς Νήσου Ἰωαννίνων, καὶ Ἐργαστηρίου Ἀσημουργικῆς ἐν τῷ Ὄρφανοτροφίῳ Γεωργίου Σταύρου, μέλλοντος νὰ ἀναζωογονήσῃ τὴν παρ' ὀλίγον ἐκλιπούσαν παλαιάν γνωστὴν τέχνην τῶν ἡπειρωτικῶν «ἀσημιζῶν» καὶ νὰ συνεχίσῃ τὴν διάδοσιν τῶν σχεδίων τῆς ἡπειρωτικῆς παραδόσεως. Παραλλήλως ἡ Α. Σ. ἀπὸ τυγῶν ἐσχεδιάσῃ τὴν ὀργάνωσιν προτύπων πρακτικῶν σχολείων γεωργικῆς, βιομηχανικῆς καὶ οἰκοκυριακῆς μορφώσεως κορησίων ἐν Ἄνω Πεδίοις καὶ Ζίτση πρὸς μόρφωσιν ἰδιοτύπου ἀγροτικοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ, δι' οὗ θὰ ἐπιτευχθῆ οἰκονομικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἀνάπτυξις καὶ θὰ καταπολεμηθῆ ἡ πρὸς τὴν ἀστυφίαν ὀσφί. Πρὸς τὴν τοιαύτην κατεῦθυνσιν συντελεῖ ἀξιεπαίνως καὶ τὸ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ σεβ. μητροπολίτου γυναικεῖον σωματεῖον «Ζωοδόχος Πηγὴ» διαθέτον ἐτησίως περὶ τὰς 75,000 δραχ. πρὸς συντήρησιν οἰκοτροφείου θηλέων, δι' οὗ προστατεύονται τὰ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς πόλεως Ἰωαννίνων φοιτῶντα καὶ ἐκ τῆς ὑπαίθρου προσερχόμενα κοράσια, τὴν αὐτὴν δὲ βοήθειαν προσφέρει καὶ τὸ Ζιτσαῖον κληροδότημα, παρέχον ἐργασίαν εἰς ἀνεργούς τῆς Ζίτσης κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα τῆς μεγάλης οἰκονομικῆς κρίσεως.

Ἐπὶ πλέον ἡ ἱ. μητρόπολις Ἰωαννίνων ἀνέδειξεν ἐαυτὴν συντελεστήν καὶ σπουδαιότητος πνευματικῆς, καθαρῶς ἡπειρωτικῆς, κινήσεως διὰ τῆς ἀπὸ ἑπταετίας, προνοίας τοῦ σεβ. Ἰωαννίνων Σπυριδῶνος, ἐκδόσεως ἐιδικοῦ ἡπειρωτικοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ, τῶν γνωστῶν ἀνὰ τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον τῆς τε ἡμεδαπῆς καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς «Ἠπειρωτικῶν Χρονικῶν». Ἐν τῷ περιοδικῷ ταύτῳ δημοσιεύονται ἐπιστημονικὰ καὶ λαογραφικὰ μελέται ἀφο-

ρῶσαι εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ζωὴν τῆς Ἠπειροῦ, τῶσιν δὲ θετικῶς συνετέλεσεν εἰς τὴν Ἠπειρογονοσίαν καθ' ὅλου, ὥστε ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ὡς καὶ ὑπὸ τῆς γνωστῆς ἐν Παρισίοις Ἐταιρείας πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐλληνικῶν σπουδῶν (Association pour l'encouragement des études grecques), ἢ δὲ διεθνῆς ἐπιστημονικῆς κριτικῆς εὐμενεστάτης ἡξίωσε τὰ «Ἠπειρωτικὰ Χρονικά» ὑποδοχῆς διὰ τε τὸ πρωτότυπον ἡπειρωτικὸν αὐτῶν ὄλικον, διὰ τοῦς ὑπ' αὐτῶν κατὰ διαλείματα προκηρυσσομένους ἐιδικούς πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν περὶ Ἠπειρῶν ἐρευνῶν διαγωνισμούς, καὶ διὰ τὴν ἀψογον αὐτῶν ἀπὸ τυπογραφικῆς ἐπιμέλειας ἐμφάνισιν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΨΠΟΛΕΩΣ

Ἐκ τῶν πληξάντων τὴν Χαλκιδικὴν σεισμῶν φέρονται παθεῖσαι καὶ τινες τῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους ῥήγματα καὶ σχισμὰς, τὸ δὲ σύνολον τῶν ζημιῶν λέγεται ἀνερχόμενον εἰς 5 ἑκατ. δραχ. Περὶ τοῦ εἴδους ὁμοῦ καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ζημιῶν ταύτων δὲν ὑπάρχει ἔτι ἐπίσημος ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἁθῶ ἀνακοίνωσις.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

[Ἡ «Ἐκκλησία» ἐν τῇ τμηματι ταύτῃ ἀναφέρει πᾶσαν νέαν ἔκδοσιν, ἢς ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν].

Ἰωάννου Α. Παπαδοπούλου Κατηχητοῦ, Τὸ ἔργον τῆς Γ' Οἰκουμην. Συνόδου καὶ ἡ κατ' αὐτὴν δόσις τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον, 1932.— Ἡ μελέτη αὕτη γραφεῖσα διὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς 1500ῆς ἐπετειοῦ τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ' Οἰκουμ. Συνόδου, τὸν ὀργανοθέντα ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, ἢ ὁ σ. τυγχάνει τιτλοῦχος κληρικὸς, ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ἐν τῷ εἰδικῷ τεύχει τοῦ «Ἐορτασμοῦ» καὶ ἀποτελεῖ ἀρίστην ἐπισκόπησιν τοῦ ἔργου τῆς ἐν λόγῳ συνόδου, ὡσεὶ ἱστορεῖ ζωηρῶς μετ' ἀκριβοῦς ἐκτιμήσεως τῶν προσώπων καὶ τῆς δράσεως ἐκάστου.

Κώστα Ι. Πολυγεώργη καθηγητοῦ τῶν θρησκευτικῶν, Ἡ προσωπικότης μας, ἡ ἱστορία μας, ἡ εὐτυχία μας. Λόγος ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἐν τῷ «Οἴκῳ Παιδείας» Ρεθύμνης τῇ 30 Ἰαν. 1932. Τύποις Ἁδ. Καλαϊτζάκη. Ρεθύμνον Κρήτης, 1932.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἀρχιεπισκοπῆ Ἀθηνῶν

Προκηρυσσομεν ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρουξιν ὑποψηφίων πρὸς πληρωσιν δι' ἐκλογῆς τῆς κενῆς θέσεως ἐνὸς ἐφημερίου τοῦ ἐν Μαύρῃ Σουβλάῳ Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Βαρβάρας, προσκαλοῦμεν πάντας τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὡπως μὲχρι τῆς 16ης προσεχούσης μηνὸς Ὀκτωβρίου ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικὰ αὐτῶν διὰ τὰ περαιτέρω. Ἐν Ἀθήναις τῇ 30ῇ Σεπτεμβρίου 1932.

† ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος

Ἱ. Μητροπόλις Ἀρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 78 καὶ 80 τοῦ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1931 Διατάγματος περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ ἐφημεριῶν καὶ περὶ TAKE ἰσχυροῦσιν διατάξεων καὶ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ νόμου 5439 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως «τοῦ ἄνω διατάγματος», καλοῦμεν τὸ τρίτον ἤδη τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα νὰ καταλάβωσιν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν ἐν Ἀρτῇ Ἱ. Ναῶν 1) τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καὶ 2) τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ὁρίζομεν δὲ πρὸς ὑποβολὴν τῶν σχετικῶν αἰτήσεων τῶν ὑποψηφίων μετὰ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 80 τοῦ ἄνω διατάγματος πιστοποιητικῶν προθεσμίαν μὲχρι τῆς 30ῆς Ὀκτωβρίου 1932. Τὰ δι' ἀμφοτέρων τῶν θέσεων ἀπαιτούμενα προσόντα εἶνε πτυχίον Θεολογίας. Ἐν Ἀρτῇ τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου 1932 † ὁ Ἀρτῆς Σπυριδῶν.

Τύποις «Φοῖνικος» Σταδίου 44